

EL NECROLOGI DE L'IGLESIA DE RODA, per Mossen
JOSEPH GUDIOL, conservador del Museu Episcopal de Vich.

ANTIGAMENT els capitols y comunitats de les iglesies y monastirs servaven la piadosa pràctica de pregar en determinats dies pels difunts que els havien estat units pel vincle de la caritat o 'ls havien estat adscrits. Al resarse al matí, en l'hora canònica anomenada *prima*, després de la lectura del martirologi en que 's feya un més o menys llarch resum de la vida dels Sants o 's remembraven els noms dels Benaventurats que el calendari consignava s'havien d'honar en tal diada, venia la commemoració dels difunts qual aniversari s'esqueya, o sia lo que s'en deya el *necrologi*, a fi de que 'ls presents dirigissen aDeu algun piadós sufragi durant la celebració del sant sacrifici.

El necrologi era comú que anés escrit en el meteix volum del martirologi, per lo que, al escriure's aquest, se feya que les fulles del pergamí tinguessin grans marges a fi d'anarhi continuant les memories no sols dels passats sinó dels que en aquell moment no podien serhi inscrits. En les apuntacions del necrologi s'hi feya constar no sols el nom del personatge sinó també la diada de sa mort, fentse aquesta calendació prescindint moltes vegades d'anotar l'any, puig que lo que més interessava era que 's guardés memoria de la diada precisa en que devia ferse la piadosa recordança. Ab anterioritat al segle XII, les memories necrològiques acostumaven a esser breus, a no ser que 's tractés d'un personatge molt important de qui de totes maneres s'en anotaven els mereixements y distintius de sa existencia; però desde aleshores la senzilla remembrança anà adquirint un caràcter de fastuositat y fins d'exageració, consignantse detalls y fets que anteriorment no s'haurien pas consignat. Y lo que sobre tot aleshores hi hagué interès en fer ressortir foren les fundacions que havia deixat el difunt, a fi de que no s'en perdés la memoria.

Ab el segle XV els necrologis particulars de les iglesies deixaren de tenir importancia, per més que en general continuaren fins que, durant la segona meitat del segle XVI, vingué l'imposició de la liturgia romana, a conseqüència de la reforma iniciada pel Concili de Trente. L'us dels llibres impresos y especialment del martirologi romà feu que desaparequessin els necrologis propis de cada iglesia.

La vella iglesia de Roda, un cop desapareguda sa càtedra episcopal, quan conservà sa canònica augustiniana, tingué son necrologi, ab la particularitat de presentarlo escrit en pedra. No sabem si tenia, com era comú en les igle-

sies, son volum en pergami contenintlo, però sí que 'ns consta que 'l possehí d'una faysó més permanent que no pas en els folis d'un llibre. El tosch claustre de l'antiga catedral ribagorçana, construït, segons acusen ses linies y la ornamentació dels capitells, en plè segle XII, serví admirablement per guardar la memoria dels difunts. Avuy encar podem veure com les quatre galeries claustrals tenen llegendes en els carreus de casi tots els archs, constituint aixís un interessant y permanent necrologi. Per això apar que 'l claustre ja 's construï a posta, fentse per manera que les pedres dels archs y especialment les que descansen sobre els grans àbachs de les senzilles columnes tinguessin mides a propòsit per contenir les llegendes. Més tart, quan aquestes ocuparen ja les pedres inferiors dels archs, passaren a estendre's per les que ací o allà encar se consideraren a propòsit, invadint aviat les cares laterals dels àbachs de moltes columnes y finalment certs carreus de les parets de les claustrades.

Dona lloch a suposar que indubtablement el claustre ja 's construï comptant posarhi inscripcions necrològiques, el fet de que en dos capitells d'un arch transversal que va a la unió de dues galeries, hi hagi cartelons en que la llegenda hi es un complement del tot necessari.

Les més antigues de les llegendes del claustre rodench tenen tots els aspectes de pertànyer al segle XII, anant en bells caràcters majúsculs capitals ab abundancia de nexes y abreviatures sovint de difícil lectura. Les inscripcions d'aquest segle y del següent acostumen anar tancades per linies y algunes vegades orlades, formant enquadraments, òbols o hornacines ab motius romànichs refundits com les lletres. Algunes inscripcions tenen les lletres y els campers colorats de blau, vermell o negre. D'entre les llegendes datades, les més antigues són de l'any 1197 y les més acostades a nosaltres pertanyen a la primera meitat del segle XIV.

Trobantnos a Roda, tinguerem la curiositat de transcriure del claustre totes les llegendes que 'ns fou possible interpretar durant la vesprada del dia 9 de Setembre y la matinada del dia 11. Algunes poques de les inscripcions tinguerem de deixarles mútiles o sens transcripció a causa del deplorable estat en que foren trobades o per estar tapades per les construccions que s'han anat fent ab els segles en el claustre y ses dependencies, essent la principal causa de la mutilació dels epígrafs la abominable ocurrencia que va tenirse, de tancar els archs de les galeries claustrals fins arran dels àbachs de les columnes.

Totes les inscripcions del claustre son necrològiques, excepte una que hi ha en una paret pròxima a la sagristia. Aquesta diu :

Non chorus clamor erit — Ubi clerus regula disit,

sentencia sempre saludable en una comunitat.

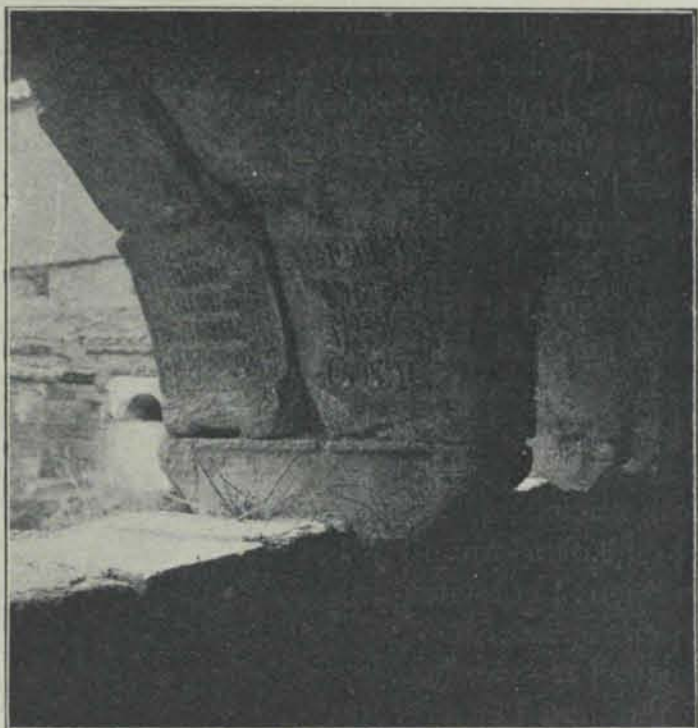

Fig. 1. - N.º 2 y 3 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

Fig. 2. - N.º 4, 5 y 6 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

Algunes de les llegendes que van posades en els archs de la claustrada aon s'hi llegeix tal inscripció, estan posades al revés, ab les lletres cap per vall, indicant que segurament aquesta ala de la construcció deuría enderrocar-se y que fou refeta ab poch mirament.

L'orde seguit en la transcripció d'epigrafs fou començant pels archs de la galería pròxima a l'entrada desde l'iglesia, seguint pels archs de les altres ales y acabant ab el meteix orde per les parets. La transcripció fou feta interpretant les abreviatures o s'ha copiantles com si tinguessin totes les lletres y posant ab lletra majúscula l'inicial dels noms propis. Les ratlletes verticals indiquen el cambi de ratlla en l'epigrafi original :

1. VII kalendis setembris | obiit Sanci | us canonicus et sacerdos.
2. II idus ianuarii obiit | Arnaldus | canonicus et sacerdos.
3. Kalendis iun | ii obiit Bern | arduus canonicus | et sacerdos.
4. VI idus decem | bris obiit | Ichila sacerdos.
5. III idus | ianuarii obiit | Guillermus canonicus et | sacerdos.
6. V kalendis iulii obiit Johannes | de Statella prior claustris.

(4) No donantli el calificatiu de *canonicus* es de creure que's tractaria d'un benefactor de l'iglesia de Roda no pertanyent a la comunitat prioral.

(6) *Prior claustris* : un document de l'any 1135, publicat pel P. Villanueva (*Viaje literario*, XV, apèndix LXXVI), referent a Roda, porta les inscripcions de Guillem Bofill *Prior Rotensis* y Garrias *Prior claustris*. Aquest prior del claustre degué tenir càrrech igual al de Joan de Stalella de qui parla l'inscripció. Es fàcil que 'l prior aquest *claustris* o *claustrensis* fos el cambrer o camerari, donant lloch a pensar aixís altre document citat pel meteix Villanueva y de l'any 1134 (*id. id.* apènd. LXXIV) en que's parla de *Don Garcia camerario* de Roda.

7. III idus octobris | obiit Petrus | clericus canonicus et sacerdos.
8. XVIII kalendis februa | rii obiit Guillermus | prior de Berraves.
9. II nonis ianuarii obiit | Bernardus de Galliler | prior Rotensis anno MCC | LXXV.
10. III idus iunii obiit | Bernardus de Poqueta-solana canonicus et sacerdos anno MC...
11. VI idus madii | obii Petrus Daspes precen | tor Rotensis anno MICCC.
12. III idus februarii obiit | Dominicus prior claustru | canonicus et sacerdos anno MCC | XXXVIII.
13. III nonis | marcii obiit | Raimundus canonicus | et sacerdos.
14. III nonis | ianuarii obiit | Ferrarius canonicus | et sacerdos.
15. II kalendis novembris obiit Raimundus | de Mercadal.....
16. VI idus novembris | obiit Raimundus | Pet.....
17. .... aprilis obiit | Baro canonicus | et sacerdos.
18. III idus oc | tobris obiit Ber | nardus canonicus.
19. VI kalendis aprilis obiit | Raimundus | de Torra canonicus | et sacerdos.
20. III idus ianuarii | obiit Raimundus canonicus | et levita.
21. III nonis..... | obiit Dominicus canoni | cus et sacerdos.
22. V kalendis augusti obiit | Petrus canonicus | et sacerdos.
23. X kalendis ma | dii obiit | Aimericus canonicus | et sacerdos.
24. Nonis ia | nuarii obiit | Arnal | dus canonicus.
25. III nonis marcii obiit | ..... diror ca | nonicus.
26. II nonis ianuarii obiit | Raimundus de Puiunt can | onicus et sacerdos | anno Do-
mini MCC | LXII.
27. III idus februarii obiit | Petrus canonicus | atque sacerdos.
28. II nonis..... | obiit Beren | garius.....
29. III | nonis | marcii | obiit | Guill | ermus | canoni | cus et | sacer | dos.
30. XIII kalendis decembris obiit Martinus sacerdos.
31. XVI kalendis septembris obiit Arn | aldus canonicus et sacerdos.
32. III idus februarii obiit Petrus.
33. VI kalendis | augusti | obiit | Gombal | dus miles | et canonicus.
34. II idus februarii obiit | Galindus canonicus | et sacerdos.

(7) Es ben especial aquesta redundancia de *clericus* y *sacerdos*. ¿Sería que 'l picapedrer després d'haver posat la primera paraula notaria que no donava un concepte cabal del personatge?

(8) Se tracta d'un *prior* de l'Abadia de Barravés subjecta a Roda. Ab mellor acord ab els datos que d'aquesta s'han conservat en lloch de *prior* devia dirseli *abat*.

(9) Noticia molt estimable pera quan se puga fer el priorologi de Roda.

(11) *Precentor*, director del chor, el qui donava el tó en les comunitats obligades al reso del ofici diví col·lectivament.

(12) Altre *prior claustru*. Vegis la nota 6.

(20) Canonge no prebere, pero tenint ordes menors.

(26) L'original repeteix la xifra LXII.

(33) *Miles et canonicus*. En aquest necrologi diferents vegades s'hi troben reunides condicions tan oposades com la de home d'armes, *miles*, y la de canonge. La creuada contra els maures y serrahins apoderats diferents vegades de Roda y de les regions vehines pogué fer que 's juntessen. Tenim noticia de la confraternitat instituida per Guifret Bisbe de Roda y Barbastre per la restauració d'aquesta darrera ciutat, piadosa associació armada fundada la dominica primera de Juny de l'any 1138 y de la que 'l Bisbe 's feu primer confrare. Y lo que feu aquest bé podien ferho els monjos canonges de Roda que, morint en campanya, ab raó tenien els noms de *canonicus et miles*.

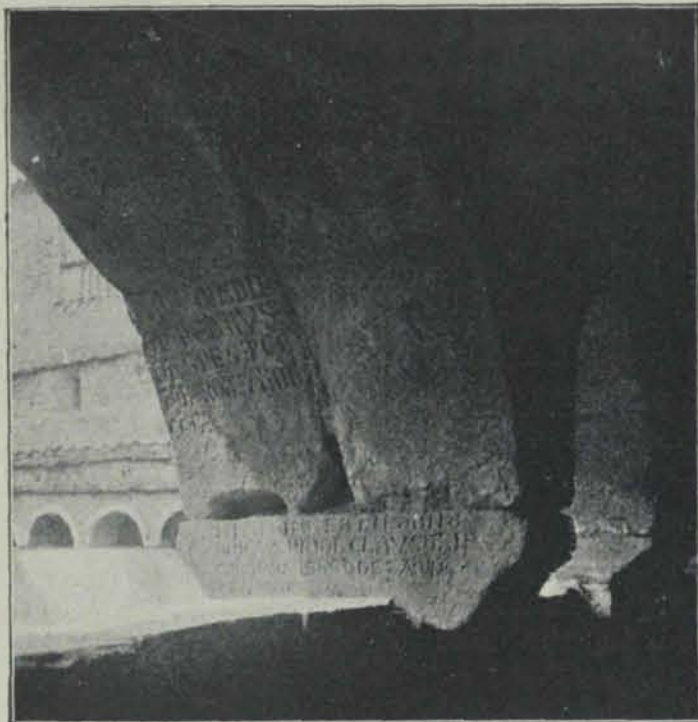

Fig. 4. - N.º 11 y 12 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

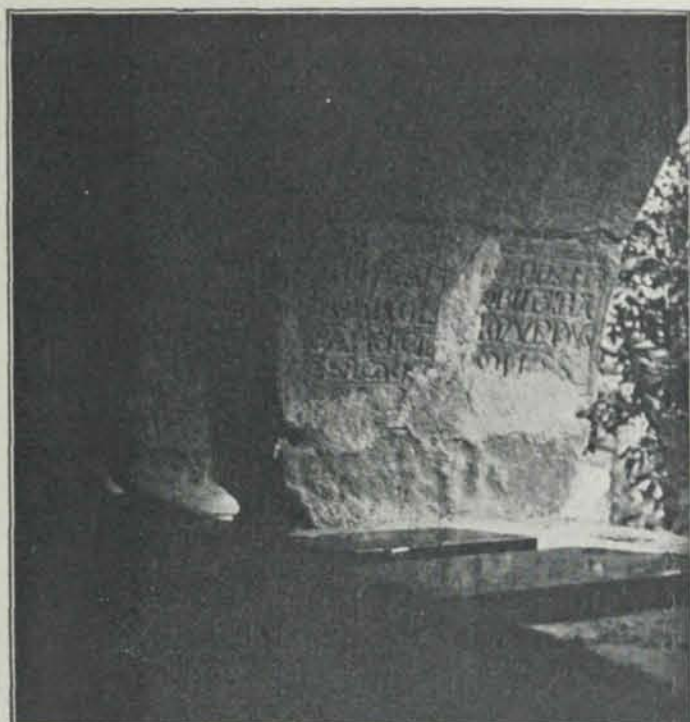

Fig. 3. - N.º 48 y 49 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

35. II nonis marcii | obiit Guillermus Petrus canonicus et sacerdos.
36. V kalendis fe | bruarii obiit | Raimundus | canonicus.
37. XVI k | alendis ian | uarii obiit | Petrus | canonicus | et sacerdos.
38. V idus | novembris obiit | Pe | trus canonicus.
39. VIII idus | iulii obiit | Gombal | dus ca | nonicus.
40. XIII kalendis | madii obiit | ..... canonicus | et sacerdos.
41. X kalendis..... obiit Pet | rus.....
42. Kalendis ianuarii | obiit Guillermus | canonicus | et sacerdos.
43. VIII kalendis | octobris o | biit Ar | naldus et | canonicus.
44. XVIII kalendis | obiit octobris | Petrus | canonicus.
45. Idus augusti obiit | Arnaldus | socius | noster | anno MCCXLII.
46. Idus decembris | obiit Bernardus | canonicus | et levita.
47. V idus iulii | obiit Pe | trus canonicus | et sacerdos.
48. III kalendis apri | lis obiit Rol | landus canonicus | et sacerdos.
49. V nonis marcii | obiit Raimundus | miles.
50. III nonis iu | nii obiit domina | Beatrix de | Castelo | sponsa Ferrari de | Castello
anno | MCCCXVII.

(43) En la inscripció hi falta potser la paraula *sacerdos* o hi sobra l'*et*.

(45) *Socius*, un dels participants a les oracions de l'iglesia de Roda, o sia un que, sens esser canonge, pels seus mèrits havia sigut inscrit en la confraternitat espiritual formada pels canonges y benefactors d'aquella iglesia.

(46) La darrera paraula resulta dubtosa.

(49) Seria un home d'armes afecte al priorat de Roda. Altres son els varons y mullers laichs que figuren en el necrologi, essenthi sens dubte en quan concediren beneficis a la iglesia.

51. IIII kalendis augusti | obiit Be | rengarius | canonicus | et levita.
 52. X kalendis septembris obiit | Sancius | canonicus | et sacerdos.
 53. V idus mai obiit | Guillermus canonicus.
 54. Anno MCCLVIII | II kalendis novembris | obiit Joann | es canonicus | Liro.
 55. XV kalendis aprilis | obiit Petrus | canoni | cus et sacerdos.
 56. VI kalendis mai | obiit Bedastus.
 57. X + kalendis | marcii | obiit Be | rnardus | miles et ca | nonicus.
 58. III kalendis augusti | obiit Guilelmus | miles.
 59. III idus octobris | obiit Be | rnardus | canonicus et sacerdos | atque ar | kidiaconus.
 60. III idus iulii | obiit Raimundus | miles et canonicus.
 61. VII idus iunii obiit | Feret | us | canon | icus et sacer | dos.
 62. III kalendis mar | cii obiit.....
 63. VI kalendis | iunii obiit | Raimundus canonicus.
 64. VII kalendis mai | obiit Pet | rus miles.
 65. III nonis apri | lis obiit Miro.
 66. VII idus | februarii obiit Ber | nardus miles | et canonicus.
 67. XI kalendis ianu | arii obiit Ber | nardus.....
 68. III idus iulii obiit | Arnaldus | miles et canonicus.
 69. III kalendis aprilis obiit | Petrus canoni | cus et subdiachonus.
 70. V kalendis marcii obiit Bernar | dus canonicus | et levita.
 71. III nonis mai | obiit Bernar | dus cano | nicus et sa | cerdos | anno Domini.
 72. V kalendis februarii obiit | Durandus canonicus | et sacerdos noster.
 73. Nono kalendis | setembris obiit | Raimundus | levita | et canonicus.
 74. III kalendis | marcii | obiit Guill | ermus canonicus.
 75. XIII kalendis decembris obiit | Arnaldus canonicus et levita.
 78. Nonis februari obiit | Berengarius Davehar.
 79. XII kalendis decembris obiit.....
 80. VI kalendis fe | bruarii obiit | Guillelmus de Bonansa canonicus.
 81. XIII kalendis setembris | obiit Petrus de Pe | rduvi sacerdos.
 82. XIII kalendis mar | cii obiit Pe | trus so | cius noster.
 83. VI idus mar | cii obiit Petrus | conversus.
 84. Idus marcii obiit | Bartholomeus | de Senail sacerdos | socius noster anno M | CCCXVIII.
 85. Anno MCC | XLIII | III kalendis octobris | obiit Rai | mundus | socius | noster.
 86. III idus octobris obiit | Mateus socius noster.
 87. II kalendis iu | lii obiit | Bonetus | conversus.
 88. XIII novembris obiit Pe | trus carpentarius | nostri et socius.

(54) *Liro*. No pot precisarse si significaría *Levita Rotensis*.

(60) *Archidiaconus* : dignitat eclesiàstica en virtut de la que el qui la tenia era l'ajudant nat del Prelat en els divins oficis y el primer entre els canonges.

(71) El qui grabà l'epigrafi va descuydarse l'any.

(83) *Conversus* : home que s'havia donat a l'iglesia de Roda essent ja major de edat.

(88) Noticia important, puig que dona el nom del fuster de la canònica. No es pas improbable que fos el mestre de obres de l'iglesia de Roda. L'inscripció té l'ayre de ser feta durant el segle XIII, època en que degué viure aquest personatge.

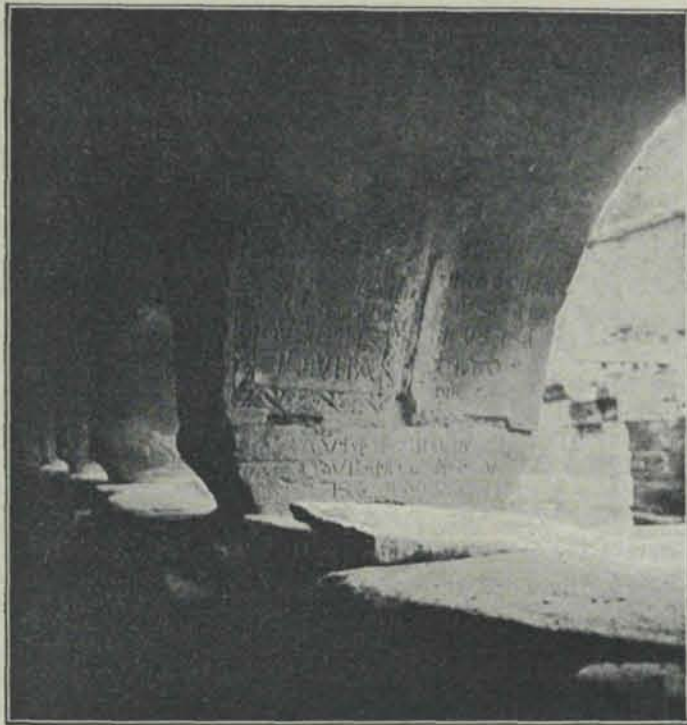

Fig. 5. - N.º 70, 71 y 72 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

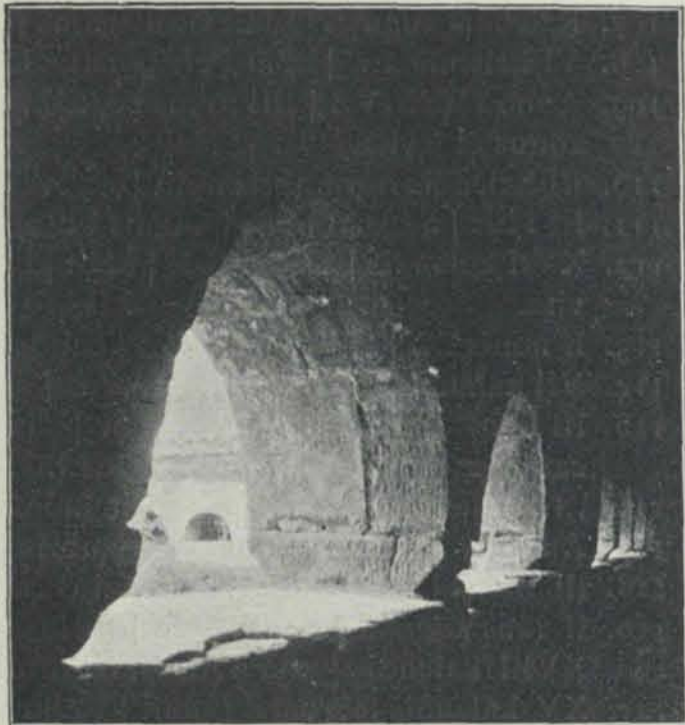

Fig. 6. - N.º 84, 85 y 86 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

89. XV kalendis februarii obiit Martinus Carascheri comunerius.
 90. V nonis iulii | obiit Bone | tus Marron | .....
 91. II idus | aprilis | obiit Arnaldus.
 92. II kalendis decembris obiit | Johannes de Rovinato | rector de Sdolo | mada. anno.
 93. VI nonis maii | obiit Petrus de Rovinato | socius noster anno MCCCVI.
 94. VIII idus mai obiit | Raimundo de Sdo | lomada qui.
 95. V kalendis augusti | obiit Guillelmus | sacerdos.
 96. III nonis | febrari obiit | Guillelmus | canonicus et subdi | aonus.
 97. Anno Domini MCCC | XXIII VII kalendis | mai | obiit Petrus | de Turri.
 98. VII idus ianuarii obiit Brunus | canonicus et sacerdos | anno MCCXXXVII.
 99. VIII kalendis mai obiit Berengarius | de Falç socius noster anno | Domini MCCC | VI.
 100. III idus au | gusti anno | obiit Be | rnardus canonicus.
 101. X kalendis setembri obiit Raimundus canonicus et sacerdos.
 102. IIII | kalendis | decembris | obiit | Pet | rus | canoni | cus.
 103. VIII kalendis | septembris obiit | Guillelmus canonicus anno MCXCVII.
 104. XIII kalendis septem | bris obiit Jo || hannes canonicus et sacer | dos anno
 MCXCVII.
 105. Non septembris | obiit Gon | ndus sacerdos.
 106. VIII kalendis februarii | obiit Beren | garius sacerdos.

- (89) *Comunerius* : administrador dels bens del comú o comunitat.
 (92) La xifra de l'any està en blanc.
 (94) No acaba l'inscripció.
 (100) Falta l'indicació d'any.

107. Kalendis augusti | obiit Guillelmus | de Calet canonicus | et sacerdos.
 108. VI kalendis..... | obiit Petrus canonicus.
 109. Anno MCXCVII | III nonis septembris | obiit Ber | nardus | canonicus archidiaconus et levita.
 110. III kalendis novembris obiit | ..... sacerdos.
 111. III idus | augusti obiit | Vitalis | canonicus et sacerdos.
 112. XVII kalendis | septembris | obiit..... | canoni | cus no | stre congregacionis et levita.
 113. II nonis..... | obiit Petrus..... | canonicus.
 114. VII kalendis | mai obiit | Amatus | canonicus et | sacerdos.
 115. III idiis februarii | obiit Benedic | sus canonicus | et sacerdos | anima eius requescat in pace | anno Domini MCCLI.
 116. .... kalendis septembris | obiit Raimundus | canonicus et sacerdos.
 117. Anno MCCXI | III nonis novembris | obiit Raimundus | canonicus et sacerdos.
 118. III nonis | mori obiit | Guillelmus canonicus et | sacerdos | prior canonicus.
 119. II idus augusti | obiit Beren | garius.
 120. XVIII kalendis | mai obiit Mar | tinus | Galindus canonicus et sacerdos.
 121. XV kalendis februarii | obiit | Raimun | dus sacerdos.
 122. VI nonis..... | obiit Guillelmus..... | canonicus.
 123. III kalendis jan | nuarii obiit | Arnallus.
 124. II idus | februarii | obiit Raimundus | canonicus | et levita.
 125. II idus novembris | obiit Raimundus | archidiaconus.
 126. X kalendis septembris | obiit Arnaldus | di.....conus.
 127. II kalendis marc | ii obiit O | do arch | idiaconus cano | nicus atque.
 128. X kalendis octobris | obiit Garzias | archidiaconus.
 129. Anno Domini MCCCXXV obiit | .....de Siscario | .....Monsonie idus aprilis.
 130. .... idus | februarii | obiit Baro | canonicus.
 131. VII idus | mai obiit | Amatus | prior c | anonicus | et sacerdos.

Fins aquí les inscripcions posades en les arcades del claustre. Però ja hem dit que no eren aquestes solès, sino que s'en trobaven esculpides en les parets de les galeries claustrals. Aquestes son:

132. Anno MCCLVI III idus | .....bris obiit..... | .....nutella.
 133. XIII kalendis decembris | obiit Bernardus prior | anno MCCXXXII.
 134. III idus | decembris | obiit | Petrus | prior | canonicus | et sacerdos.
 * 135. .... octobris obiit Ramundus | ..... prior Rotensis | ..... LXVIII.
 136. VIII idus | februarri o | biit Bernardus canonicus | sacerdos et prior.

(109) Es de notar aquesta inscripció per quant els ardiaques devent servir al Prelat en els divins oficis devien tenir l'ordre del diaconat. Aquí se'ns parla d'un ardiaca levita o ministre inferior, com si hi hagués un especial interès en fer notar aquesta circumstancia que convertia l'ardiaconat en sols una dignitat y no un ofici eclesiàstich.

(112) Canonge de la congregació o comunitat augustiniana de Roda.

(118) *Prior canonicus*, primer entre els canonges, després del Prior de la comunitat; seria el *prior claustri*.

(133) Noticia també interessant pel priorologi de Roda.

(135) Altra noticia com l'anterior.

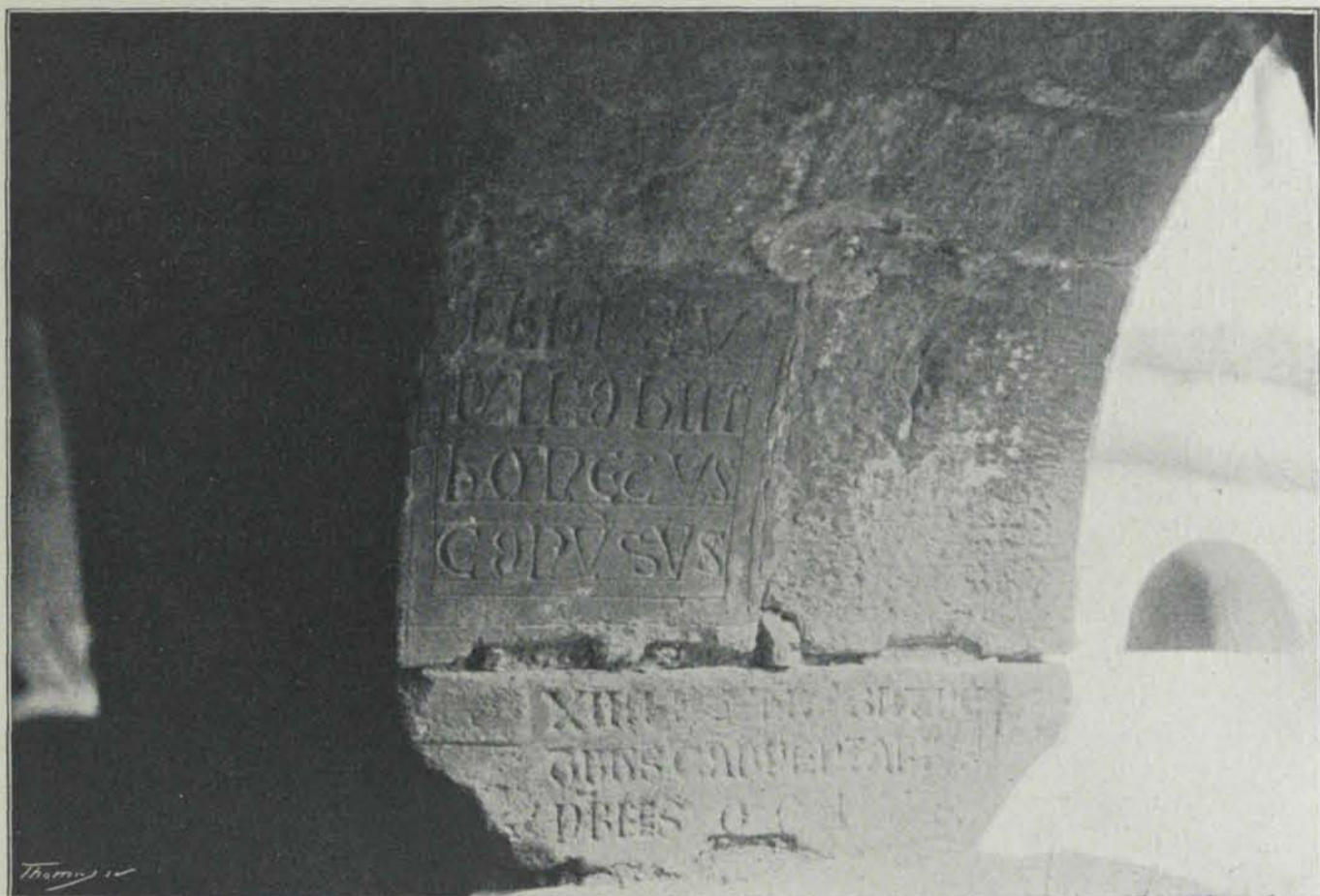

Fig. 7. - N.º 87 y 88 del Necrologi de l'iglesia de Roda.

137. XVII | II kalendis | ianuarii | obiit | Guillermus prior canonicus et sacerdos.
 138. II kalendis marci obiit Raimundus canonicus et sacerdos.
 139. VIII kalendis aprilis..... | de Girveta r..... | et contulit..... | niolan pro quo et anima.....
 140. VII kalendis | mai | obi | it Gar | sias le | vita.
 141. .... obiit Guillermus de Meytat | sacrista anno Domini M | .....
 142. XV kalendis setembris | obiit Ste | phanus | canonicus | et sacerdos.
 143. III idus octobris | obiit | reverendus pater dominus | Bernardus de Avellana | abbas Montis Aragonum | qui extitit prior Rotensis | et hic suam instituit cape | llaniam pro se..... um domino Po | ncio de Aquilnido anno MCCCXXVII.
 144. IIII kalendis julii | obiit Miro | canonicus.
 145. VIII kalendis mai | obiit Raimun | dus cano | nicus et | archidiaconus llerdensis prior.....
 146. VIII kalendis octobris an | ..... et venerabilis abbas..... camerarius.

(141) *Sacrista* : l'encarregat de la custòdia dels objectes sagrats o dedicats al culte pertanyents a una iglesia. Era un ofici y una dignitat.

(143) Inscripció posada en una làpida de marbre ben primorosa y digna d'atenció en quant conté una notícia ben interessant pel priorologi de Roda.

(146) *Camerarius*: canonge encarregat de la conservació de la casa comunal, administrador o majordom.

147. VI idus | octobris | obiit | Enardus | cano | nicus | et sacer | dos.
 148. V nonas ia | nuarii | obiit | Petrus de Turri | came | rarius | Rotensis | an-
 no MCCC.
 149. IIII kalendis mai | ..... Raimundus canonicus | anno MCCVI.
 150. II kalendis marci | obiit Bertrandus | Daspes miles.
 151. III idus octo | bris obiit Raimun | dus canonicus | sacerdos et elemosinarius.
 152. VI | kalendis octobris obiit | Arnallus Daspes.
 153. IIII kalendis Augusti obiit Bernardus et Ra | imundus Daspes.
 154. II nonis decembris obiit Domina Elisenda Daspes anno | MCCLXXXI.
 155. III kalendis februarii | obiit Bort d | e Aspes miles.
 156. ..... nonis marcii | obiit Richilda | anno Domini M | CC..... VII.
 157. VIII idus marcii | obiit Sebilis | de Logra anno MCC | LXXX.
 158. III nonis septembris obiit Guiller | mus de Aquilanit | miles anno MCCLXII.
 159. VIII kalendis septembris obiit | Bartholomaeus | de Toraila scu | tifer anno
 MCCLXXII.
 160. II kalendis septembris | obiit Petrus | canonicus et levita.
 161. IIII idus februarii | obiit Martinus | canonicus et sacerdos.
 162. XVII kalendis iu | lii obiit Johannes | Dadillo soc | ius noster.
 163. III nonis augusti | obiit Johannes Ça | rut sacerdos.
 164. V idus decembris | obiit Peiro sacerdos et socius.
 165. XVII kalendis | mai obiit Guillelmus.
 166. III kalendis junii obiit | Guillelmus sacerdos | et socius noster.
 167. Anno Domini MCCCXXIII obiit.....
 168. XVII kalendis mai..... | ..... | ..... qui instituit capellaniam | et aniversarium anno
 MCCCXXV.
 169. Anno Domini MCCCXXII II kalendis.....
 170. XVI kalendis aprilis obiit | Dominicus del Torn rector de | Esdolomada qui di |
 misit aniversarium | X solidorum | super comunibus | anno MCCCXXV.
 171. VIII idus iunii | obiit Johannes.
 172. II kalendis septembris | obiit Durandus | canonicus | et sacerdos.
 173. VI idus iunii obiit Berengarius | Marquesi senior pro cuius anima | Berengarius
 Marquesi ejus fi | lius sustituit hic capellani | am perpetuam et aniversarium X
 | solidorum anno Domini MCCCXXVII | cuius anima requiescat in pace.
 174. XI kalendis novem | bris obiit Gaufridus episcopus.
 175. Anno MCCLVI IIII idus no | vembris obiit | ..... riutella.....

(151) *Elemosinarius* : paraula que's presenta dubtosa en l'inscripció. Seria l'encarregat de les almoynes que feya la canonica.

(155) Bort : fill illegítim del senyor de Aspès o Espès. Antigament no feya ningú cap estranyesa d'usar aquest nom tant deshonros.

(159) *Scutifer* : escuder, home d'armes ajudant d'algun senyor, potser del Guillem d'Aguilanit.

(170) Inscriptió posada en una bonica lapideta de marbre. La data podria llegirse MCCCXXV, però no correspondria ni al caràcter de l'epigraf ni ab els demés del claustre.

(171) Inscriptió posada en un carteló d'un capitell, contemporania de quan va ferse el claustre.

(172) Com l'anterior.

(174) Inscriptió referent a un Bisbe de Roda, única en son genre existent en el claustre. Es de la manera com completa la noticia sobre la mort del Bisbe Gaufrid de Roda continguda en el cronicó de Ripoll. Aquest porta sols l'any de la mort, sens indicació de dia y mes, però la inscripció fixa aquestos sense cap dubte, donant una nota fins al present desconeguda.